

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII KL. 1-8

A/ Akty prawne:

1. **Rozporządzenie MEN 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych** (Dz. U. 2017 poz. 1534),
2. **Statut Szkoły** z dnia 28 listopada 2018 r.
3. **Konferencja Episkopatu Polski, Dyrektorium katechetyczne Kościoła katolickiego w Polsce**, 2010.
4. **Konferencja Episkopatu Polski**, Program nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach,
5. **Komisja Wychowania Katolickiego** w sprawie zasad oceniania osiągnięć edukacyjnych z religii w szkołach.

B/ Publikacje:

Konferencja Episkopatu Polski, Komisja Wychowania Katolickiego, *Podstawa programowa oraz program nauki religii dla szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadpodstawowych*, Kraków 2010;
O ocenianiu, Biblioteczka reformy nr 17, Warszawa 1999;
SOZAŃSKA E., KOWALSKA Ż., KUJAWA K., *Ocena opisowa z religii dla pierwszego etapu edukacyjnego*, Toruń 1999;
SZPET J., *Wymagania programowe. Jak sprawdzać i oceniać na katechezie?*, Płock 1996.

C/ OGÓLNE KRYTERIA OCEN:

Przy ocenianiu ucznia, katecheta powinien uwzględnić w procesie edukacyjnym:

- a/ wiadomości - odpowiednie w stosunku do poziomu i typu szkoły,
- b/ osiągnięcia - nabyte przez ucznia w procesie nauczania umiejętności i sprawności,
- c/ postawy moralne (wychowanie) - jako konsekwencja wiedzy intelektualnej oraz praktyki religijnej (zaangażowania w życie wspólnoty parafialnej, Kościoła lokalnego).

1. **CELUJĄCY (6.0)** - otrzymuje uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności znacznie przekraczające program nauczania w danej klasie oraz który rozwija samodzielnie własne uzdolnienia; potrafi teoretycznie i praktycznie korzystać z posiadanych wiadomości, a także proponować nowatorskie rozwiązania wykraczające poza wyznaczony program nauczania poziom grupy/klasy; angażuje się w wysokim stopniu w życie Kościoła (*schola*, ministrantura, olimpiady, konkursy...), czynnie uczestnicząc w życiu religijnym oraz prezentując wysoki poziom postawy moralnej.
2. **BARDZO DOBRY (5.0)** - otrzymuje uczeń, który w pełni opanował materiał przewidziany programem dla danej klasy; potrafi umiejętnie (teoretycznie i praktycznie na poziomie wyznaczonym przez program) korzystać z posiadanych wiadomości; jest zaangażowany w życie religijne Kościoła lokalnego/wspólnoty parafialnej.
3. **DOBRY (4.0)** - otrzymuje uczeń, który w pełni opanował wiadomości przewidziane programem danej klasy, ale w stopniu przekraczającym minimum programowe; potrafi poprawnie stosować posiadane wiadomości (teoretycznie i praktycznie); słabo angażuje się w życie religijne Kościoła lokalnego.
4. **DOSTATECZNY (3.0)** - otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości przewidziane programem na poziomie minimum programowego; potrafi posłużyć się posiadanymi wiadomościami (teoretycznie i praktycznie) o średnim stopniu trudności; minimalnie angażuje się w życie religijne Kościoła.
5. **DOPUSZCZAJĄCY (2.0)** - otrzymuje uczeń, który posiada braki w opanowaniu wiadomości przewidzianych programem na poziomie minimum programowego, lecz który rokuje nadzieje na uzupełnienie braków; posiada umiejętności posługiwania się posiadanymi wiadomościami (teoretycznie i praktycznie) o niewielkim stopniu trudności; sporadycznie angażuje się w życie religijne Kościoła.
6. **NIEDOSTATECZNY (1.0)** - otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych programem, nawet na poziomie minimum programowego, co uniemożliwia mu dalsze zdobywanie wiedzy w tym zakresie; nie jest w stanie rozwiązać zadania/problemu o elementarnym stopniu trudności; w ogóle nie angażuje się w życie religijne Kościoła.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA: RELIGIA

Przedmiotowy system oceniania jest zgodny z Rozporządzeniem MEN 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2017 poz. 1534), a także ze Statutem Szkoły z dnia 28 listopada 2018 r.

1. OBSZARY OCENIANIA:

- a/ słuchanie
- b/ mówienie
(wypowiedzi dotyczące tekstów Pisma Świętego, tekstów mistyki oraz duchowości chrześcijańskiej, recytacje modlitw, Psalmów...)
- c/ czytanie
(dotyczy zarówno rozumienia, jak i techniki czytania)
- d/ pisanie
(prace domowe, prace klasowe, kartkówki, ćwiczenia redakcyjne różnych form wypowiedzi, prowadzenie zeszytu)
- e/ nauka o treści objawienia chrześcijańskiego
(odpowiedzi, kartkówki, testy, sprawdziany)
- f/ inne prace
(projekty, praca w grupach, redagowanie ogłoszeń z życia parafii, Kościoła lokalnego, diecezjalnego, powszechnego, udział w konkursach).

2. FORMY SPRAWDZANIA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI:

- a/ odpowiedź ustna
- b/ praca kontrolna (test, sprawdzian)
- c/ praca pisemna (wypowiedzi pisemne kształcące różne formy)
- d/ kartkówki (materiał bieżący)
- e/ prace domowe
- f/ ekspresja twórcza
- g/ inne.

3. CZĘSTOTLIWOŚĆ SPRAWDZANIA I OCENIANIA:

Uczeń jest oceniany według skali określonej w przepisach ogólnych Statutu szkoły. W każdym semestrze otrzyma średnio 12-15 ocen, w tym:

- czytanie ze zrozumieniem - 1 ocena
- analiza oraz interpretacja fragmentów Pisma Świętego w oparciu o nauczanie Magisterium Kościoła (zakłada się znajomość dokumentów Magisterium - por. poniżej) - 2 oceny
- sprawdziany - 2 oceny
- formy wypowiedzi pisemnej (praca domowa, referaty) - 3 oceny
- ekspresja twórcza (recytacja, prace plastyczne, własna twórczość literacka...) - 1 ocena
- kartkówki (materiał bieżący) - 3 oceny
- znajomość dokumentów Magisterium Kościoła (m. in. Katechizm Kościoła Katolickiego) - 3 oceny
- zaangażowanie ucznia w życie religijne Kościoła parafialnego/lokalnego - 1 ocena

W miesiącu uczeń powinien otrzymać średnio od 3 do 4 ocen.

4. FORMY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIĄ ORAZ ICH CZĘSTOTLIWOŚĆ

Forma	Częstotliwość	Ocena	Waga	Uwagi
Praca klasowa	jedna w semestrze	1-6	3	obowiązkowa dla wszystkich, zapowiedziana z tygodniowym wyprzedzeniem, odnotowana w dzienniku, poprzedzona lekcją powtórzeniowo-utrwalającą; czas trwania – 1godz. lekcyjna,
sprawdziany	dwa w semestrze	1-5	3	zapowiedziany, zapisany w dzienniku; zakres materiału określony przez nauczyciela nie przekracza sześciu tematów lekcyjnych; czas trwania – do 30 min
modlitwy	według potrzeb	1-5	3	zapowiedziane

kartkówki	według potrzeb	1-5	2	niezapowiadane, obejmujące zakres materiału z trzech ostatnich lekcji; mogą być przeprowadzone na każdej lekcji
praca domowa	według potrzeb	1-5	2	
praca na lekcji	według potrzeb	1-5	2	
prace łączące formę ustną i pisemną (referat, własna twórczość itp.)	według potrzeb	1-5	2	
wypowiedzi ustne	według potrzeb	1-5	1	
konkursy	według potrzeb	6	3	
aktywność	według potrzeb	1-6	3	
prowadzenie zeszytu	raz w semestrze	1-6	2	systematyczne zapisywanie notatek, różnorodnych form wypowiedzi pisemnych, czytelne pismo, estetyczny wygląd zeszytu: bez skreśleń, rysunki związane z tematem katechezy, bez wrywania kartek.

- ✓ Na każdej lekcji nauczyciel ma prawo sprawdzać wiedzę i umiejętności zdobyte i utrwalone przez uczniów wcześniej np. modlitwy, Rok liturgiczny, Święta itp.
- ✓ Uczeń może w ciągu semestru z przyczyn losowych dwukrotnie nie odrobić pracy domowej, nie mieć zeszytu przedmiotowego i jeden raz nie przygotować się do lekcji. Nie dotyczy to jednak zapowiedzianych prac klasowych, sprawdzianów, prac domowych.
- ✓ Aktywność uczniów może być nagradzana „plusami”. Za pięć „plusów” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. „Plusa” uczeń może otrzymać za:
 - ✓ nieskomplikowane, krótkie zadania domowe,
 - ✓ przyniesienie dodatkowych materiałów wykorzystanych podczas lekcji,
 - ✓ zaangażowanie w pracę na lekcji.
- ✓ **Laureaci i finaliści konkursów przedmiotowych otrzymują ocenę celującą.**

Ranga konkursu	Ocena	Waga
konkursy międzynarodowe, ogólnopolskie, wojewódzkie	6	3
konkursy rejonowe, powiatowe, miejskie, międzyszkolne	6	3
konkursy szkolne	6	3

5. OCENA PRAC PISEMNYCH Z RELIGII

Rodzaje prac	Sposób oceniania
Prace klasowe	Zgodnie ze skalą procentową: od 0 do 29 % max. liczby punktów – ocena niedostateczna od 30% do 49% max. liczby punktów – ocena dopuszczająca od 50 % do 69% max. liczby punktów – ocena dostateczna od 70% do 89 % max. liczby punktów – ocena dobra od 90 % do 100% max. liczby punktów – ocena bardzo dobra powyżej 100% max. liczby punktów – ocena celująca
Sprawdziany, kartkówki,	Zgodnie ze skalą procentową: od 0 do 29 % max. liczby punktów – ocena niedostateczna od 30% do 49% max. liczby punktów – ocena dopuszczająca od 50 % do 69% max. liczby punktów – ocena dostateczna od 70% do 89 % max. liczby punktów – ocena dobra od 90% do 100% max. liczby punktów – ocena bardzo dobra powyżej 100% max. liczby punktów – ocena celująca
Praca w grupach	Wkład w pracę (obserwacja nauczyciela) – 0-3 punkty Umiejętność pracy w grupie (relacje interpersonalne) – 0-3 punkty Wynik pracy (prezentacja ustna lub graficzna) – 0-3 punkty 9 punktów – bardzo dobry 7-8 punktów – dobry 6 punktów – dostateczny 4-5 punktów – dopuszczający 0-3 punkty – niedostateczny

7. DOSTOSOWANIE PSO Z RELIGII DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI WYMAGANIAMI EDUKACYJNYMI

- Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
- Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
- W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

Rodzaje dysfunkcji:

- **Dysgrafia**, czyli brzydkie, nieczytelne pismo
Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści.
Wymagania merytoryczne co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzanie pracy może być niekonwencjonalne. Np. jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytac ustnie z tego zakresu materiału. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze. Nie oceniamy czytelności, estetyki wykonanych prac, a jedynie ich poprawność.
- **Dysleksja**, czyli trudności w czytaniu przekładające się niekiedy także na problemy ze zrozumieniem treści
Dostosowanie wymagań w zakresie formy:
 - krótkie i proste polecenia,
 - czytanie polecenia zadania na głos,
 - objaśnianie dłuższych poleceń,
 - dłuższy czas pracy nad tekstem.
- **Dysortografia**, czyli nasilenie popełnianych błędów w zakresie poprawnej pisowni
Dostosowanie wymagań dotyczących zapisu:
 - ocena strony merytorycznej i stylistycznej tekstu z pominięciem kryterium poprawności zapisu,
 - odmienność kryterium błędów.
- **Inne rodzaje dysfunkcji** – ocenianie zgodnie ze wskazaniem poradni.

Uczeń ze sprawnością intelektualną niższą od przeciętnej

W przypadku tych dzieci konieczne jest dostosowanie nauczania zarówno w zakresie formy, jak i treści wymagań. Powoduje to obniżenie wymagań, które obejmują jednak wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej. Poprawa prac klasowych odbywać się będzie z pomocą nauczyciela w warunkach dostosowanych do potrzeb każdego ucznia.

Wymagania co do formy mogą obejmować między innymi:

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
- wyznaczanie dłuższego czasu na jego utrwalenie,
- podawanie poleceń w prostszej formie,
- unikanie trudnych czy bardzo abstrakcyjnych pojęć,
- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu,
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych,
- wolniejsze tempo pracy,
- szerokie stosowanie zasady pogłębienia,
- odrębne instruowanie ucznia, zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie.

Opracował zespół nauczycieli religii